

18.'19

C E Z A A R

Tlačová správa

Bratislava 10. 10. 2019

VYHLÁSENIE OCENENÝCH DIEL CE ZA AR 2019

V živom televíznom prenose boli vyhlásení laureáti 18. ročníka architektonickej súťaže CE ZA AR 2019. Vyhlasovateľom ceny CE ZA AR je Slovenská komora architektov.

18. ročník Ceny za architektúru CE ZA AR 2019 vyvrcholil dnes večer v bratislavskej Starej tržnici slávnostným odovzdaním sošiek víťazom. Galavečer bol príležitosťou upozorniť verejnosť na kvalitnú domácu architektonickú tvorbu. Prítomní boli významní hostia z kultúrno-spoločenského života a architektonickej obce.

„Úlohou ocenenia CE ZA AR je zdôrazňovať kultúrnu hodnotu architektonických diel, podporovať kvalitu profesionálnych výkonov architektov, no predovšetkým kultivovať verejné povedomie o nutnosti rozvoja kvalitnej architektúry ako základného princípu zvyšovania kvality životného prostredia vytváraného výstavbou. CE ZA AR dospel. Osemnásť ročníkov je dôkazom dôležitosti reflexie architektúry. CE ZA AR vyrástol do najsledovanejšej, odbornou aj laickou verejnosťou rešpektovanej prehliadky architektonických diel u nás. Získať „CE ZA AR-a“ je dnes prestížou, ktorú vnímajú nielen architekti, ale všetci, čo sa v prostredí architektúry a stavebníctva pohybujú,“ uviedol predseda predstavenstva Slovenskej komory architektov architekt Ilja Skoček.

Skutočnosť, že kvalitná architektúra je verejným celospoločenským záujmom, potvrdzuje aj fakt, že 18. ročník Ceny za architektúru CE ZA AR 2019 sa koná **pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky Zuzany Čaputovej, primátora Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy Matúša Valla a starostky mestskej časti Bratislava – Staré mesto Zuzany Aufrichtovej.**

Porota a hodnotenie

O udelení cien 18. ročníka CE ZA AR 2019 rozhodovala porota v zložení: profesor **Petr Hájek**, český architekt a predseda poroty; slovenská architektka a laureátka ceny CE ZA AR 2014 **Miriám Lišková**; slovenský architekt pôsobiaci v regióne Južného Tirolska **Pavol Mikolajčák**; český architekt **Pavel Nasadil**; viacnásobný laureát ceny CE ZA AR a pedagóg **Štefan Polakovič**; grafická dizajnérka **Lubica Segečová** a rakúsky krajinný architekt **Kay Strasser**.

„Určiť víťazov kategórií bola pre porotu tradične ťažká úloha. Porota rozhodovala konsenzuálne, každý člen poroty mal právo veta. Nebolo tak možné vybrať víťazov hlasovaním a bola potrebná absolútna zhoda. Tento spôsob hľadania víťazov je zdĺhavý, avšak spravodlivý k všetkým členom poroty, nakoľko nikto nemôže byť prehlasovaný. Pri pohľade na mapu ma prekvapilo, že kvalitné stavby sú rozložené naprieč krajinou celkom rovnomerne aj mimo väčších miest. Poukazuje to na zvyšujúcu sa kvalitu štandardu. Chcel by som však upozorniť na jeden fakt, ktorý je v tomto ročníku viditeľne prítomný. Kvalita výsledku nie je priamo úmerná investovaným finančným prostriedkom, ale naopak často vzniká v dôsledku ich nedostatku,“ zhodnotil predseda poroty profesor Petr Hájek.

V prvom kole medzinárodná porota z celkového počtu 100 prihlásených návrhov vybrala historicky najväčší počet diel do druhého kola. Koncom júna precestovala viac ako 1 400 km naprieč Slovenskom a navštívila 31 diel. Následne

18.'19

C E Z A A R

vybrala 18 nominácií, ktoré bojovali o ocenenie CE ZA AR 2019 v 6 kategóriách: **Rodinné domy, Bytové domy, Občianske a priemyselné budovy, Interiér, Exteriér a v novej kategórii – Fenomény architektúry**. Ide o prierezovú kategóriu, ktorá by mala umožniť porote oceniť rôzne aspekty architektonickej kvality aj mimo typologických kategórií. Príkladom oblastí, ktoré môže porota oceniť, sú: práca s kontextom miesta a programu, prínos v interpretácii novej ideovej koncepcie, príkladná rekonštrukcia historickej substancie, vysoký nárok na aspekty udržateľnosti alebo hodnota vytvorená v podmienkach obmedzeného rozpočtu a iné. Všetky menované kategórie zahŕňajú novostavby, prestavby, dostavby a revitalizácie, nakoľko kategória Obnova a prestavba bola zrušená.

Tento rok bolo počas slávnostného galavečera po štvrtý raz udelené aj ocenenie „**Patrón architektúry**“ za osobitný prínos pre rozvoj architektúry, ktorý nie je vyjadrený architektonickým dielom. O udelení rozhoduje predstavenstvo Slovenskej komory architektov a jeho hlavným poslaním je pozitívne odprezentovať a oceniť človeka alebo organizáciu, ktorá sa výnimočným spôsobom zaslúžila o rozvoj architektúry a stavebnej kultúry na Slovensku v ostatnom období. Primárnym poslaním teda nie je oceniť architektonický výkon, ale poukázať na pozitívne príklady z praxe, ktoré sú hodné nasledovania.

Rovnako bola udelená aj **Cena verejnosti** na základe získaných hlasov počas mesiaca september v online hlasovaní na portáli denníka Hospodárske noviny.

Galavečerom 18. ročníka Ceny za architektúru CE ZA AR 2019 sprevádzal moderátor Štefan Chrappa a.k.a. Pišta Vandal.

Pavilón CE ZA AR Bratislava

Pred slávnostným vyhlásením víťazných diel mala široká verejnosť jedinečnú možnosť zoznámiť sa počas niekoľkých týždňov s jednotlivými nomináciami. **S 18. ročníkom CE ZA AR sa spája pilotný architektonický vstup do verejného priestoru – Pavilón CE ZA AR**, ktorý bol do vyhlásenia víťazných diel (10.10.2019) inštalovaný na Primaciálnom námestí v Bratislave a ktorý v obmenenej podobe zavíta v priebehu najbližších týždňov aj do metropoly východu – do Košíc, kde taktiež ponúkne kvalitný program. Pavilón CE ZA AR má do budúcich ročníkov ocenenia ambíciu rozšíriť priestor na sprostredkovanie kvalitnej súčasnej slovenskej architektúry verejnosti a stať sa miestom stretnutí a diskusií domácej architektonickej tvorby.

Vítané diela

Bronzové ocenenie, ktorého autorom je akademický sochár **Ján Hoffstädter**, si tento rok prevzali architekti za tieto

18.'19

C E Z A A R

diela:

RODINNÉ DOMY:

3.0

Autori: Katarína Príkopská, Ivan Príkopský, Tomáš Szóke; ateliér TOITO

Lokalita: Bernolákovo

Foto: Katarína Príkopská

„Krytá terasa pod domom jednoznačne rozširuje možnosti bývania a je chápaná ako ďalší obytný priestor domu. Spojenie domu s krásnou záhradou je podporené v najvyššej možnej miere. Dom bol postavený za lacno, avšak je krásny a naplňa predstavy rodiny. Porota obdivuje odvahu stavebníka rozhodnúť sa pre skromný štýl života, pre ktorý vytvorili výnimočný domov a ktorý má predpoklad inšpirovať ostatných,“ komentoval člen poroty architekt Pavel Nasadil.

BYTOVÉ DOMY

Bytové domy NIDO

Autor: Peter Sticzay-Gromski; ateliér GRIDO ARCHITEKTI

Spolupráca: Juraj Kováč, Jan Horký, Jan Kropík, Adela Klčová, Acrea, s.r.o., Jan Doubek

Lokalita: Bratislava

Foto: Martin Matula

„Tento rok porota vybrala projekt, ktorý ponúka za rovnakú predajnú cenu v rámci svojho segmentu pre kupujúcich vyššiu kvalitu architektonického návrhu a realizácie než ostatné projekty, a ocenila úprimnú snahu autorov a investora hľadať v rámci možností zadania rovnováhu,“ zhodnotila členka poroty architektka Miriam Lišková.

OBČIANSKE A PRIEMYSELNÉ STAVBY

Premena budovy strednej školy z obdobia normalizácie

Autor: Oliver Kleinert; ateliér KLEINERT CREATIVE HOUSE

Spolupráca: Jaroslava Ban, Mariana Bartková, Pavol Pribylinec

Lokalita: Bratislava

Foto: Petra Bošanská

Poznámka: Autorom návrhu predchádzajúcej fázy obnovy a prestavby (2014-2016) je ateliér studený architekti, pričom prihlasované dielo je autonómnym a na predchádzajúcich rekonštrukciách nezávislým konceptom.

„Ide priam o symbolický počin. Týka sa totiž transformácie bezduchej stavby, aké sa stavali v období socializmu. Pôvodne pochmúrna budova tu jednoduchými zásahmi architektov prešla obrovskou zmenou. Stačilo odstrániť priečky, zbytočné podhlady, pridať denný bar pre študentov a relaxačné zákutia na čas prestávok. Je osviežujúce vidieť, že v prostredí, ktoré je príznačné často rezignovaným prístupom, sa našla škola, ktorá sa s chuťou pustila do práce na svojej priestorovej obnove. Navyše s veľkou participáciou samotných študentov a ich rodičov, ktorí sa podieľali na zlepšovaní svojho vzdelávacieho prostredia,“ vysvetlil člen poroty architekt Pavol Mikolajčák.

FENOMÉNY ARCHITEKTÚRY

18.'19

C E Z A A R

Modulárny systém Ark-shelter

Autori: Martin Mikovčák, Michiel De Backer; ateliér Ark-shelter

Spolupráca: Viktor Mikovčák

Lokalita: premenlivá

Foto: Martin Tůma, Jakub Skokan

„Porota mala pomerne ťažkú úlohu. Jednak sa musela v novej kategórii udomáčniť, nájsť si argumenty a pomenovania, prečo a za čo by jednotlivé diela mali byť do tejto kategórie zaradené, jednak si vyargumentovať výsledok z mierne neporovnateľných prác – prístupom, výstupom a významom ich celkového dopadu na architektonickú pôdu. Ark-Shelter mladých architektov je z inej časti spektra architektonických riešení – trochu vízia, trochu koncept. Preveruje možnosti používania univerzálnej stavebnej bunky za neustálej prítomnosti kontroly architekta a jeho invenčného vstupu pre rôzne potreby, v rôznych polohách a podobách. Návrh bol ocenený v Belgicku ako mimoriadne zaujímavý start-up a postupne, po výrobe prototypu a jeho niekoľkých realizáciách v zahraničí, sa prístupilo k sériovej výrobe na Slovensku v Čadci,“ povedal člen poroty architekt Štefan Polakovič.

INTERIÉR

ChAta

Autorka: Jana Štofán Styková; ateliér Y100 ateliér

Spolupráca: Pavol Štofán

Lokalita: Donovaly

Foto: Miro Pochyba

„Chata na Donovaloch je rekonštrukcia sériového rekreačného objektu zo 70. rokov. Bola určená na krátky pobyt v prírode so skromným zázemím a obmedzeným pobytovým priestorom. V pôvodnom návrhu sa počítalo s tým, že užívateľ trávi veľkú väčšinu času vonku. Zásadnou premenou prešlo vnútorné usporiadanie a k chatke pribudla terasa. Interiér je otvorený na plnú výšku vo veľkej vstupnej časti. Táto veľkorysosť je na takom malom priestore obdivuhodná,“ zhodnotila členka poroty dizajnerka Ľubica Segečová.

EXTERIÉR

Nový park

Autori: Jakub Kopec, Klára Zahradníčková, Tomáš Džadoň; Ateliér n-1

Lokalita: Leopoldov

Foto: Ján Kekeli

„V časoch spoločenských a klimatických zmien bude možné aktuálne problémy vyriešiť len vtedy, ak budeme venovať väčšiu pozornosť návrhu exteriérových priestorov všetkých mierok: verejný priestor, spoločné vonkajšie priestory v obytných stavbách, projekty infraštruktúry či dokonca súkromné záhrady musia reagovať na komplexné otázky ako zachytávanie dažďovej vody, zmiernovanie teploty v mestách, rovnováha životného cyklu či bezbariérový prístup.“

„Nový park v Leopoldove dokazuje, že originálny verejný priestor môže byť aj výsledkom nenápadnejšieho formálneho jazyka. Autori vyriešili ťažkú úlohu transformácie bývalého cintorína na park a ihrisko sympaticky tichým,

18.'19

C E Z A A R

no aj tak originálnym spôsobom. Rozhodli sa nejsť po jednoduchšej ceste katalógových produktov a navrhli, skonštruovali a certifikovali prototypové hracie prvky, ktoré perfektne skombinovali s niekoľkými artefaktmi z minulosti,“ zhodnotil zahraničný člen poroty krajinný architekt Kay Strasser.

CENA VEREJNOSTI

Premena budovy strednej školy z obdobia normalizácie

Autor: Oliver Kleinert; ateliér KLEINERT CREATIVE HOUSE

Spolupráca: Jaroslava Ban, Mariana Bartková, Pavol Pribylinec

Lokalita: Bratislava

Foto: Petra Bošanská

Poznámka: Autorom návrhu predchádzajúcej fázy obnovy a prestavby (2014-2016) je ateliér studený architekti, pričom prihlasované dielo je autonómnym a na predchádzajúcich rekonštrukciách nezávislým konceptom.

PATRÓN ARCHITEKTÚRY

Tatiana Sedláková

ZA DLHOROČNÚ PREZENTÁCIU SLOVENSKEJ ARCHITEKTÚRY V NEVIZUÁLNO MÉDIU

Cenu „Patrón architektúry 2019“ sa Slovenská komora architektov rozhodla udeliť výnimočnej osobnosti neúnavne propagujúcej a mapujúcej súčasnú architektúru. Rozhlasová redaktorka Tatiana Sedláková s neobvyklým osobným nasadením pripravila desiatky rozhovorov s autormi výnimočných diel a názorov a sprostredkovala poslucháčom aktuálne architektonické dianie v stovkách cyklických relácií v období viac ako troch desaťročí. Hlas, ktorý venovala architektúre, mnohých naučil architektúre nielen načúvať, ale ju aj inak vidieť.

Pre ďalšie informácie kontaktujte

Vyhlasovateľ súťaže:

Slovenská komora architektov, Námestie SNP 18, 811 06 Bratislava

+421 2 5443 1254, e-mail: komarch@komarch.sk, www.komarch.sk

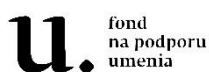
Kontakt pre médiá:

Ing. arch. Broňa Tarnócy,

+421 905 410 548, e-mail: tarnocy@komarch.sk

<https://www.cezar.tv/>; <https://www.facebook.com/cenazaarchitekturu/>

Z verejných zdrojov podporil hlavný partner projektu

18.'19

C E Z A A R

Slovenská komora architektov je samosprávna stavovská právnická osoba nepodnikateľskej povahy so sídlom v Bratislave s preneseným výkonom štátnej správy. Bola zriadená zákonom Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch. Svoju činnosť financuje z vlastných príjmov bez štátnych dotácií. Je členom Architektonickej rady Európy ACE a súčasťou siete príslušných orgánov v architektúre ENACA. Slovenská komora architektov okrem iných zákonom stanovených úloh overuje súťažné podmienky súťaží návrhov v oblasti architektúry a poskytuje vyhlasovateľom odbornú pomoc pri organizovaní verejných súťaží a ich vyhodnocovaní, stará sa o stavebnú kultúru a harmonické utváranie územia a sama zabezpečuje súťaž o Cenu Slovenskej komory architektov CE ZA AR.